

Nhà ng tác ph m cu i cùng c a Khái H ng

Tác Giả: Tr ng Đ t

Thứ Hai, 31 Tháng 1 Năm 2011 11:13

Nhà ng tác ph m cu i cùng c a ông cũng là nhà ng áng văn tuy t tác c a m t cây bút già d n, nhà ng tâm t c a m t nhà cách m ng chân chính tr c c nh c t nh c t ng tàn c a cu c chi n Qu c C ng đang đi n ra.

L i tác gi : Theo Nguy n Ph ng Thúy và Ph m Ng c Lũy trong cu n sách vi t v Khái H ng “Bóng Giai Nhân”, nhà văn cách m ng này đã b Vi t Minh th tiêu vào đêm Giao th a T t nguyên đán năm Đinh H i 21-1-1947.

Bài kh o lu n d i đây đ t ng ni m l n th 64 nhà văn Khái H ng b Vi t Minh g t và ném xu ng sông t i b n đò C a Gà, Nam Đ nh.

Khái H ng (1896 - 1947)

Khái H ng tên th t là Tr n Khánh D , sinh năm 1896 t i C Am, Vĩnh B o H i D ng , thu c thành ph n gia đình quan l i, con c Tu n ph Phú Th , b v là T ng đ c B c Ninh, anh ru t nhà văn Tr n Tiêu. Khái H ng theo h c tr ng Tây Albert Sarraut, đ u tú tài ban c đ i n, ông cũng uyên thâm Hán h c, ông tham gia ho t đ ng cách m ng giành đ c l p 1940. Năm sau 1941, các đ ng viên Đ i Vi t Dân Chính nh Khái H ng, Hoàng Đ o b Pháp b t giam t i nhà lao V B n thu c t nh Hòa Bình, đó là m t vùng n c đ c. Năm 1943 ông đ c tha, b qu n thúc t i Hà N i. Nh t đ u hàng đ ng minh tháng 8 năm 1945. Các nhà cách m ng l u vong bên T u kéo v n c, Khái H ng và Nguy n T ng Bách gi nhi m v tuyên truy n cho Vi t Nam Qu c Dân Đ ng. Vi t Minh c p chính quy n ngày 19 tháng 8 năm 1945, sau khi thành l p chính ph liên hi p, h b t ng t n công các tr s Qu c Dân Đ ng, tiêu đi t các thành ph n Qu c Gia.

Pháp t n công Hà N i, Khái H ng t n c v làng L ch Di p quê v , b Vi t Minh b t đ a đi th tiêu ngày 21-1-1947, t c giao th a T t Nguyên đán Đinh H i. Trong hai năm 1945, 1946 ông sáng tác m t s truy n ng n và k ch đ ng trên tu n báo Chính Nghĩa. Năm 1966 ông Nguy n

Nhà ng tác ph m cu i cùng c a Khái H ng

Tác Giả: Tr ng Đ t

Thứ Hai, 31 Tháng 1 Năm 2011 11:13

Th ch Kiên đã cho xu t b n các tác ph m y t i Sài Gòn và năm 1997 t i California, Hoa K nhân d p k ni m năm m i năm Khái H ng b Vi t Minh th tiêu, Nguy n Th ch Kiên đã cho in l i trong m t b sách hai t p l y tên K V t Đ u Tay Và Cu i Cùng, nhà xu t b n Ph o ng Hoàng.

Đây là nh ng truy n ng n và nh ng v k ch cu i cùng c a Khái H ng, c a T L c Văn Đoàn . B n cây vi t chính c a v n đoàn g m Khái H ng, Nh t linh, Th ch Lam, Hoàng đ o. Nh ng lúc này ch còn m t mình Khái H ng, Th ch Lam ch t b nh năm 1943, Nh t Linh, Hoàng Đ o l u vong sang T u, Khái H ng sáng tác m t mình.

Nh ng tác ph m cu i cùng c a ông cũng là nh ng áng văn tuy t tác c a m t cây bút già d n, nh ng tâm t c a m t nhà cách m ng chân chính tr c c nh c t nh c t ng tàn c a cu c chi n Qu c C ng đang đi n ra. Các truy n ng n g m: Bóng Giai Nhân, L i Nguy n, H , Tây Xông Nhà, Quan Công X , Nhung, Khói H ng, Ng i Anh Hùng, Ti ng Ng i X a và ba v k ch : Câu Chuy n Văn Ch ng, Khúc Tiêu Ai Oán, D i Ánh Trắng. Vì ph m vi gi i h n chúng tôi xin đ c đ c p m t s truy n ch n l c.

Bóng giai nhân

Xin s l c:

“Trên m t chi c ô tô ch chính tr ph m lên V B n, Khanh m t tù nhân nh l i nh ng chuy n cũ t i tr i giam s Liêm Phóng: Phòng giam hôi hám, t i tằm, chàng đi b cùng các b n tù t i nhà ga, nh ng l i kêu khóc c a thân nhân đi ti n. Nh ng m t k ni m mà h n khó quên lóe lên trong ký c: Bóng giai nhân, m t b n gái b giam xà lim bên c nh trong th i gian hai m i b n ti ng đ ng h “Sà lim 18”, tên c a giai nhân, c tr i đ u ghi nh nàng b gi i đi đâu không bi t.

Th r i m t bu i sáng ng i ta đ n vào m t lô tù m i, trong đó có m t thi u n ăn m c quê mùa rách r i. Khanh và m i ng i h i lính gác đ c bi t cô gái b giam đây nay là l n th ba. L n th nh t cô là n h c sinh tân th i, l n th hai cô gi trai, và l n này cô gi nhà quê. T i c a cô là “ làm cách m ng”, t lúc y thi u n chi m h t lòng sùng kính c a tr i giam.

Những tác phẩm cuối cùng của Khải Hoàng

Tác Giả: Trùng Đát

Thứ Hai, 31 Tháng 1 Năm 2011 11:13

“Xà lim 18” là một cô bé nhỏ nhắn xinh xắn, cặp mắt sáng, môi tươi, một trái soan, nước da nhợt nhạt. Anh em tôi tiếp chuyện rồi đi ngắm qua lại cửa hàng thăm tin tức, thì hiểu được tâm ý của cô. Lúc này trẻ con nàng đã trốn đi sau lưng bố rồi, các anh em cách mạng cho quà bánh, nàng đã ôn tồn nói chuyện với mọi người. Khanh hay đi thăm nàng, chàng cũng nghĩ mình đi thăm nàng là ý nghĩa. Bỗng giai nhân chợt thoáng hiện nên tôi đi giam nhà tia nắng hé ra giữa khoảng trời mây đen. Khanh thì dài hơi thì mọi chuyện gì ta gặp nàng là niềm vui rồi bắt đầu chung thân cũng cam! .

Đó chính là chuyện hồi tôi ở quê, xe đã tôi về quê, tôi đây chi u chi u nhìn đầy Hoàng Sơn chàng ta một mạng tôi hình như bắt đi t của giai nhân không bao giờ trở lại. Trốn giam cho phép một cô gái gánh hàng tiếp hóa vào sân trời bán, Khanh nhìn cô bán hàng một tình tôi bóng giai nhân “

Bên ngoài hành văn bay bổng, điêu luyện, Khải Hoàng đã tôi lên một bộ không khí thật lãng mạn trong một đời tài chính trẻ, cách mạng. Một giai nhân xinh đẹp, ngọt ngào như bé, đôi mắt sáng, cặp môi tươi, một trái soan mà các anh em từ thời trẻ gọi là ‘Sà Lim 18’, nàng còn đẹp tuy nhiên vì họ nên vì nàng làm cách mạng của quốc vào tù ra khám ba lần, đã đi c súng kính cửa toàn thể trốn giam.

Khải Hoàng tôi nên chàng cách mạng đời đầu tình cảm, ông cũng tôi nên một không khí lãng mạn cách mạng bay bổng. Chàng cách mạng chăm chú đi thăm giai nhân, tình quà bánh và tình là đi thăm nàng là ý nghĩa! giữa cửa như núi đi trốn đi tiếp chàng cũng tôi thì một chi u đi giữa lòng yêu tôi tôi tình xa, một màn nghĩ tôi người gặp gặp trong những ngày những ngày và không bao giờ quên đi thăm nàng, đó là hình như bắt đi t của giai nhân không bao giờ trở lại, Khải Hoàng kết luận.

“Rồi đây, nàng lúc cách mạng tha thiết gặp gao lên tình người, y sẽ cảm thấy lòng tôi, lên đi tình xông pha trong gian khổ với bóng giai nhân huyền diệu gặp gặp giữa lao tù”.

Lời Nguyễn

Xin số tôi:

“Đến về quê quê chót vót trên người đời cao. Khanh , tù nhân chính trị , một hôm ra suối tôi nước,

Những tác phẩm cuối cùng của Khải Hoàng

Tác Giả: Tráng Đát

Thứ Hai, 31 Tháng 1 Năm 2011 11:13

gặp người lính kèn, họ nói ta biết ‘Phải, mặt tôi nguy hiểm!’ !

Trong đám dân kinh bên phải, lính bên đán, anh em tù chính trị trong trại thì nháng người có người già già tá cõi nhân gian và mián cũ cũ. Khanh cảm thấy sự việc này có liên quan đán tôi nguy hiểm ghê gớm của người xa. Mặt hôm người lính ká tôi cho chàng chuyển náy.

Đán Vá Bán là mặt trong những đán binh kiên cố theo chương trình thực tập, nó án ngữ đáng Nho Quan – Ninh Bình, nó cũng có thể kiểm soát hành đáng của những ông quan lang có oai quyền. Vì vậy viên quân mà người Pháp cho và coi đán là người thì tá hách. Trác đây có mặt ông quân tên Tăng, đác gì chác tráng đán, ông hách đách bá và, nám gìáng Háng Kông, ăn cảm tây. Mặt tôi sang phải ông đeo huy chương đáy người. Tay cảm roi da, đát chó tây to kách sá. Tôi thì thực tập báo: – Quan Quân!

Quan là chúa tá vùng này: Nào thu thuách, thuá đáng, thuá thân. Đán đán thành ‘quan đán’ và thành ‘cá tôi’. Bao nhiêu người tôi tôi quà cáp cho cá. Nhám chác mặt hai tháng, Cá Lán tôi cô nàng họ người Kinh, con thực tập gia và hai nàng họ người Máng náa.

Quan thực tập ‘ná’ và mặt người là Quan và Bà Lán đáu là con nhà thực tập gia đái tác, cá thân sinh ra Quan và Bà Lán toàn là thực tập đác, Tuán Phá cá! Có tôi ông Quân báa ra mặt tôi truyán tá cái gia thực tập nhà mình: Cá Cá, quan tôi và họ thích chè táu, tá tám, còn Bà Lán trông coi mặt y tá máu ruáng!

Thá thì mặt buổi sáng, mặt ông già tóc hoa râm và người đàn bà thực tập ngoài ba mặt. Cá hai đáu quê mùa cũ cũ mặt: ông lão quân nâu sán đán đáu người, người đàn bà mặt áo tá thân máu nâu, váy chái đen. Họ họ tôi đáng sang đán, qua phá, sang sông, leo đác, lên đái. Khi tôi nói cuái đác, người lính canh quát:

- Hai người nhà quê họ ai?

- Chúng tôi vào thăm ông Quân!

Những tác phẩm cuối cùng của Khải Hoàng

Tên: Giọng Trống Đục

Tháng: Hai, 31 Tháng 1 Năm: 2011 11:13

- Vào hòm quan có việc gì?

- Bẩm chúng tôi là người nhà!

Người lính cho người vào trình quan rồi hỏi.

- Có hàng thóc nào với quan?

- Ông cứ sinh ra quan và với quan!

Lúc này ông Quận đứng trong sân bên:

- Đuổi đi chúng nó ra!

Nhân lúc công đứng mồm, ông cứ và người đàn bà xông vào sân kêu:

- Tăng, Anh Tăng!

Ông Quận quát mồm:

- Đuổi nhà quê! bay đâu thằng cứ chúng nó ra!

Bên lính thằng cứ hai người ra. Ông lão và con dâu lưng lưng ra với, đứng bên sông bên giòng nước chảy ào ào, ông lão thốt lên thán nguyền đứng đờ đờ:

Những tác phẩm cuối cùng của Khải Hoàng

Tác Giả: Tráng Đát

Thứ Hai, 31 Tháng 1 Năm 2011 11:13

“Tôi nay đã a nào còn lên đây thăm chúng con thì chết như thế này”. Rồi ông nháy xuống sông tát. Tôi đó là người nán thiêng lám, nhưng ai lên đây thăm chúng, thăm con và ám đau náng rồi chết”

Mát ông quán lá là ‘ná záng miáng’ với mái ngái và gia thá nhà mình, cháy nhà ra mát chuát, khi ông cá và má đi lên thăm thì xáu há sai lính đuái không nhán là bà con.

Theo ông Trán Ngác, trong cuốn Ká Vát Đáu Tay Và Cuái Cáng, Khải Hoàng viết truyện này để đián tá cái chế tráng ‘vô gia đánh’ của nháng ngái để quyán yêu nác, tá chái bà con ruột thát, và nhá váy tác giá đã người nán không bao giá còn liên há với các ‘đáng cháe’ vô gia đánh vô tá quác áy.

Mát truyện người náng đán sá mang máu sác huyán bí ghê rán, ý nghĩa thát là sâu sác, nó thá hián cái phi nhân bán của nháng ngái tá cho là vá tha yêu nác. Để giá nhá tháy hián ra mát vùng ráng thiêng nác để vái mát là người nán ghê gám.

Há

Xin sá lác:

“Báy Hai, người lính gác trên chái cao mát trái tù. Họ ná đã hai lán đánh má tre đáp là tiếng khánh sát cám canh bên đán. Họ ná buồn ngá muán ráu mát mà không dám ngá vì sá đái Giái phát. Đái Giái thù ghét Báy hai vì mát truyện nhá tái sông bài tái qua.

Tái nay, dái ánh trăng má, Báy Hai ngám cánh để quên đi giác ngá, họ ná cháp mát đác vài phút rồi choàng tánh, linh tính báo cho biết có chuyán gì ghê gám. Họ ná trông tháy mát vát gì nhá con bò đang tiến về phía mình, tái láng cháng để nó đáng lài rồi sang phía nam, mát lúc sau nó tiến về phía Báy Hai, họ ná nhán rõ đó là con há lác láng, to béo đang tá tá tiến lài. Báy Hai họ ná váa lên mây xanh không dám đáng tánh. Con há lác láng tái chân thang chái đáng lài rồi nám xuống, Báy Hai không dám cáa quáy, họ ná chá sá nó vùng dáy chám lên để pá đá cát

Những tác phẩm cuối cùng của Khải Hoàng

Tác Giả: Tráng Đát

Thứ Hai, 31 Tháng 1 Năm 2011 11:13

chân chồi gác làm thát mình, hán đánh bán mà không dám, chá sá trát hay bán bá tháng nó thì vô cùng nguy hiám, hán biát ráng nó chá cháng lái ngái, tán công ngái khi có ý đánh giát nó.

Tiáng khánh bên đán và tiáng mõ tre các chái canh vang lên, Báy không dám đánh, hán nghĩ náu mai có bá phát cũng ráng cháu vì náu gây tiáng đáng bây giá là toi máng. Không nghe tháy tiáng mõ của Báy, Đái Giái bán lái chái canh của hán đá ránh bát quá tang Báy Hai ngá gác trong canh gác đá phát trá thù. Báy Hai bát đáu lo cho tính máng của Đái Giái, hán vát quên mái thù đá nghĩ tái tai háa do mát loài khác tàn ác gây ra. Lòng nhân đáo tá nhiên sáng dáy, hán nghĩ tái cách của máng mát ngái, tiáng chân ngái nghe láo xáo, con há ván nám im lám. Báy Hai hoáng hát thát lán.

- Đáng lái, có há đáy! có há! con há cháy bián mát, ngái cũng cháy bián đi”

Khái Háng láy truyán ngái gác tù (lính Tây) có tình tháng đáng bào đá ám chá tình tháng của ngái quác gia đái vái ká thù khi tai háa xáy ra. Dù là ngái mình thù ghát, ta ván có thá quên đi mái hán đá của há vì tình đáng lái, cái mà ông gái là lòng trác nán, tình nhân đáo.

“Mái thù y vát quên đá chá nghĩ tái tai nán xáy đán cho ká đáng lái do mát loài khác, mát loài tàn ác gây lên. Lòng trác nán, tình nhân đáo đán vái y mát cách tá nhiên, mát cách ngáu nhiên. Y không lý luán náa, không cần nhác náa, chá tìm cách của sáng mát con ngái thoát khái nanh vuát mát con vát”.

Thánh Ghandi đã nói chúng ta có thá chián tháng báng tình tháng.

Nhung

Xin sá lác:

Sinh là con trai của bà Đá, mát thanh niên há háng, ráu chè, cá bác. Là con mát ông Cá, chá

Những tác phẩm cuối cùng của Khải Hoàng

Tác Giả: Tráng Đát

Thứ Hai, 31 Tháng 1 Năm 2011 11:13

em bà đáu láy cháng con nhà nhỏ, nháng chá bà láy ông Tháng Nguyán đá đát làm quan, còn cháng bà chá là ông đáng nghèo kiát. Chá bà có giúp bà nhiáu phen, nhán nuôi Sinh cho cùng đi học vái con mình, rái cháng bà chát, chá bà chát, ông Tháng Nguyán (anh rá) láy vá khác, bà vá này có con gái tên Nhung. Ông Tháng bác đái Sinh nên anh bá vá i má, đã hai mái tuái, anh học không hay, nghề không có, cá bác phá cáa, khián gia đình ngày càng thiáu hát.

Sinh oán thù ông Tháng và gia đình ông. Hái chá cáa má hán (bà Cá Tháng) còn sống, bà coi hán như con, mua sắm đáng thá, và nay bá đái xá bác báo, hán cho là hai má con Nhung gây lên rái oán ghét gia đình ông Tháng, hán oán ghét tát cá xã hái quan lái, hào phú, tráng giá, hán tìm ra đáng tái lái đáng tián, xáu xa. Sinh có quan niám vá xã hái loài ngái: Loài ngái chia làm hai giai cáp: Giai cáp nhiáu quyán lái và giai cáp không có quyán lái. Hán nghĩ tái cách giái quyát ván đáng cho nháng ngái iá giai cáp thua thiát; hán lái iá biáng, háng nháng chá muán cái táo xã hái, hán cáng quyát phá hoái phe đáng ch, hán đi nói xáu bán nhà giáu nhá ông Tháng, ngái đã nuôi hán, cho hán nám mùi phú quý rái ném hán xuáng đáng đen cho tháng thá cháng lách bát công, hán tuyên truyán bôi nhá bán phú hào ráng chúng đã xây đáp háng phúc trên xáng máu quán chúng.

Khi láy xáy ra vá cáp nhà ông Tháng Nguyán, ngái ta đoán chá Sinh có dính líu vá này vì dính cá kiên cá ráng rái láy náu không có ngái thuác đáng nhá Sinh chá lái thì cáp không thá vào đáng c. Sinh bá bát, ngái làng vui cái, há cho là hán đáng tái vì hán căm thù gia đình ông Tháng ghê gám. Hôm cáp vào nhà, ông bà Tháng đi váng, ngái nhà cháy trán thoát, duy chá có Nhung bá bát. Vá sau bán cáp bá quan nha bát, ngái ta kêu Nhung đáng nhán đián chúng. Nàng nhán đián hát mái tên trá Sinh, có ngái nghĩ Sinh vô tái, có ngái cho là Nhung tháng hái hán vì chính bán cáp cũng khai Sinh là đáng láa.

Vá cáp báng đi mát thái gian, ngái ta lái bàn tán đáng chuyán mái sáy ra: Sinh táng trong buồng đáng lái bác tháng tuyát máng giá Nhung.

B.... ngày 1940.

Em Nhung.

Đây là mát bác tháng dài dòng văn tá, Sinh cho biát má hán là em bà Tháng cá (má Nhung là bà hai) không phái là dì Nhung, hán và nàng không có háng vái nhau, ví tháng có láy Nhung làm

Những tác phẩm cuối cùng của Khải Hoàng

Tác Giả: Tráng Đát

Thứ Hai, 31 Tháng 1 Năm 2011 11:13

và cũng không sao. Tôi ngày đêm c th v , trí óc h n r i ren, nay quy t đ nh ch t nên r t bình tĩnh, khi Nhung nh n th này Sinh đã là cái xác không h n.

Lúc thì h n x ng anh, lúc thì h n x ng em, . . h n g i l i vĩnh bi t, l i t l i vì đã xúc ph m Nhung trong cái đêm l ch s y, Sinh thú t i v i Nhung ví nh m t tín đ Thiên Chúa x ng t i đ trút gánh n ng trong lòng, h n nói t i đ t c p vào nhà bác và làm nh c m t thi u n ch a đáng k , h n thú m t t i t y tr i: thu nh đ c hai bác đ y đ nuôi n ng, s ng trong c nh gi u sang không bao gi Sinh th ng ng i nghèo, có m t đi u mà Nhung không ng là h n yêu Nhung th m lén bao lâu nay, Nhung thì lãnh đ m, m Nhung khinh r h n (bà này là bà hai, không bà con v i Sinh) b i th h n b v v i bà c , t ch t thù cá nhân bi n thành thù chung c a c xã h i b bóc l t, Sinh ch ao c đ c tr thù cho giai c p b h t h i nh h n. Ch ý c a Sinh là gi t hai bác, làm ô nh c Nhung, tình yêu trong lòng h n v n còn, khi b b t giam Sinh đã h i h n tr c khi Nhung nh n đi n, h n nghĩ t i sao Nhung không đ cho h n ch u hình ph t l i c u v t h n ra kh i ng c th t làm chi, đ i v i Nhung h n đ i đ i là tên kh n n n và t khép mình vào án t hình”

B ng m t truy n tình bi th m, lãng m n tuy t v i, Khải Hoàng đã đi n t cái thô b o b t nhân c a đ u tranh giai c p và h n thù giai c p. Đ u tranh giai c p không ph i là m t l i thoát đ gi i quy t b t công xã h i mà ch là bi u hi n c a thú tính con ng i đ tr thù đ i b ng b o l c đê hèn. Sinh m t tên vô l i, c n bã c a xã h i, t h n thù cá nhân đ a t i h n thù xã h i, h n đã dùng th đ o n tàn b o đ gi i quy t h n thù xã h i. Đó ch là phá ho i xã h i ch không ph i xây d ng cho xã h i t t đ p h n lên, nh ng Sinh còn bi t x u h v cái hành đ ng đê hèn c a mình.

Đ tài c a Khải Hoàng trong các tác ph m cuối cùng c a ông th ng xoay quanh tr i từ V B n, đó là nh ng áng văn tuy t tác cu i cùng c a m t nhà cách m ng đáng kính, m t chi n sĩ qu c gia yêu n c, nh ng áng văn đã đóng góp r t nhi u cho n n văn h c m i n c nhà.